

444

2444

444

K PITANJU

ŠUMARSKE OBUKE

U

HRVATSKOJ.

RAZPRAVIO

FRAN ŽAV. KESTERČANEK,

KR. ŽUP. NADŠUMAR, ČLAN UPRAVLJAJUĆEG ODBORA HRV.-SLAV. ŠUMARSKOG DRUŽTVA,
ZAČASTNI ČLAN SRBSKOG POLJOPRIVREDNOG DRUŽTVA U BEOGRADU I T. D.

(PREŠTAMPANO IZ „ŠUMARSKOG LISTA“)

U ZAGREBU.

KNJIGOTISKARSKI I LITOGRAFIJSKI ZAVOD C. ALBRECHTA.

1885.

I.

U novije se doba počelo u nas i opet živahno razpravljati pitanje ustrojstva šumarske akademije za naše strane. Objelodanjeni su u tom pravcu članci malo ne u svijuh domaćih glasilih.

Prateći tečaj tih razprava uvjerismo se, da u nas prečesto u predmetu šumarsko - naukovnog pitanja, vladaju dosta nejasni, da krivi nazori, i s toga odlučismo u sljedećem napisati prije svega koju obćenitu o današnjem stanju šumarske obuke, a napose i o pitanju šumarske obuke u Hrvatskoj.

Prelazeći i onako svakom strukovnjaku poznati razvoj šumarstva kao obrti, do znanosti, budi nam prije svega iztaknuti, da je šumarska obuka, odnosno dakle i naobrazba šumarskog osoblja nekog naroda ili zemlje, vazda u najtienesnijem savezu sa stanjem šumskog gospodarstva i stupnjem razvoja šumarske uprave dotičnog naroda. Čim veću, obću i narodno-gospodarstvenu važnost šumarstvo po koju zemlju imade, tim savršenija bit će i šumarska uprava dotične zemlje, al tim mora naobraženije biti i šumarsko osoblje iste zemlje. Čim je šumsko gospodarstvo koje zemlje intenzivnije i racionalnije, tim je i uprava kompliciranija, a takova zahtjeva i veću naobrazbu, veću vještinu i umjeće osoblja šumarskog.

Nigdje se pako u gospodarstvu neosvečuje neznanje više no u šumarstvu, a od tuda i nastojanje novije dobe, oko čim većeg usavršenja strukovne vještine, kao i obće naobrazbe šumarskog osoblja. Naobrazba i strukovna vještina šumarskog osoblja, u najtienesnijem je savezu sa djelokrugom istoga osoblja. Čim je djelokrug pojedinog organa veći, tim mu i veća odgovornost i obratno, a u istom omjeru stoji i pitanje stručne naobrazbe.

Mi razlikujemo prema tome obćenito :

- a) Šumarsko-pomoćno i lugarsko osoblje.
- b) Šumarsko-nadzorno i upravno osoblje.

Šumarsko-pomoćno i lugarsko osoblje, broji se obično medju šumarske službenike, često ipak i medju podređeno šumarsko činovništvo n. p. kod t. z. nadšumarskog šumarsko-upravnog sustava, gdje se isto običaje lučiti u šumske stražare i čuvare, podlugare, lugare, nadlugare, podšumare i šumare, gdje dakle šumar zadnji kotrig stepenice avanziranja. Ovo se osoblje kod nas obično usavršuje tek u službi u svome zvanju, putem praktične poduke i napućivanjem. Tamo medjutim, gdje je tom osoblju s bud kakovih razloga djelokrug veći i težji, vidimo da se isto naobražava na posebnih zavodih t. z. lugarnicah (Forstwart-

sori sveučilišta preuzeti, mogle u pravom smislu reći najbolje stručne sile upotrebiti, no naročito takodjer i iz samih šumarskih disciplina, sledi već odtale, što se u Zagrebu nalaze svi vrhovni i središnji šumarsko-upravni uredi, gdje su ovako i onako najvrstnije sile stručara ponamještane, koje bi se eventualno lasno i uspješno i za docenture nekih disciplina upotrebiti mogle. A i sam izbor, u pogledu namaknuća prenavedenih potrebnih stalnih i stručnih profesora, bio bi u tom slučaju ustrojstva šumarskog instituta u savezu sa sveučilištem, kud i kamo veći, no inače, negledeći konačno i na samu moralnu dobit, koja bi time po sve naše šumarstvo nastati morala.

Već na početku tih razprava iztaknusmo, da su bez dvojbe uz inače iste uvjete, vazda oni šumarski zavodi najbolji, koji u čim tiesnijoj svezi sa praksom stoje, da bi se pako i ovome zahtievu i u po nami spomenutom slučaju, lasno i svrsi shodno i bez osobitih potežkoća zadovoljiti moglo, evo dokaza:

Šume grada Zagreba, prvostolnog kaptola, imovnih občina Markuševac i Gračani, sačinjavajući u zagrebačkoj gori kompleks od kojih 4.000 rali šume najraznoličnije stobine, uzgoja i vrsti drveća, mogle bi se lasno prema potrebi predati upravi instituta šumarskoga kao demonstrativni objekt, bez osobitih troškova il potežkoća. Zemlja morati će vremenom i ovako i onako ustrojiti t. z. centralno biljevište u svrhu dotacije siromašnijih občina potrebnim kulturnim materijalom, pa eto, i opet prekrasni demonstrativni objekt za profesore kao i djake šumarskog instituta. U zagrebačkoj gori se nalazeće branjevine vlastelinstva šestinskoga, šuma nadbiskupska u Jurjevcu, te ustrojiti se imajući sveučilištni botanički vrt, bezdvojbeno su takodjer ne samo zgodni no i vrlo poučni objekti za šumare. Iz Zagreba u Veliku Goricu ili Lekenik, u Samobor, Mokrice ili Lichtenwald, takodjer se (u ondašnje ogromne občinske i vlastelinske šume) vrlo neznatnim troškom i brzo potrebni poučni izleti obavljati mogu. Gospoštije Mokrice i Lichtenwald prekrasnim svojimi kularimi i čamovima sastojinami, nedaleko Samobora se steruće erarne bukovke prašume, Turopoljski i Kraljevački lug, sve su to objekti cieni za svakog profesora šumarstva. Sveučilištna i akademička obća knjižnica, zatim knjižnica šumarskoga i gospodarskoga društva, takodjer su vele-vriednim pomagalom za takov zavod.

I tako vidimo, da bi Zagreb i pogledom na sam praktični kao i znanstveni smjer poduke, bio sigurno najzgodnije mjesto, za šumarski institut, u Hrvatskoj.

Time držimo, da smo dokazali ne samo potrebu višjeg šumarskog zavoda za naše krajeve, no podjedno opravdali i mogućnost i shodnost, da se takovo višje šumarsko učilište za naše strane najzgodnije ustrojtvom šumarskog instituta stojećeg u savezu sa zagrebačkim sveučilištem, ustrojiti može i ima, a razlog s kojega se latismo razmatranja ta objelodaniti, u oči same provesti se imajuće organizacije naše zemaljske šumarske uprave, jest, što držimo, da je pitanje višje šumarske obuke bezuvjetno u najtiesnijem savezu s tom organizacijom šumarstva. Budućnost pako, dokazati će u koliko smo pri tom udarili pravim ili krivim putem.